

ارزیابی آزمایش الیقای خانگی برای تشخیص آنتی بادی ضد *استروس/ویس* در گوسفند

علیرضا البرزی^{۱*}، مسعود قربانپور^۲، زینب یوسفوند^۳

۱- دانشیار، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز- ایران

۲- استاد، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز- ایران

۳- دانش آموخته، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز- ایران

چکیده

استروس/ویس از عوامل زئونوتیک با پراکندگی جهانی است. لاروهای آن سبب ایجاد میاز در انسان و گوسفند می‌شود. این مطالعه برای اولین بار در ایران و به منظور ارزیابی الیقای برای تشخیص آلودگی *استروس/ویس* در گوسفندان منطقه با استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری (S) و دفعی-ترشچی (ES) لاروهای مرحله دوم و سوم (L2, L3) انگل انجام گرفت. آنتی‌ژن‌های پیکری و دفعی-ترشچی لاروهای انگل با هم‌وزنیزه کردن با سونیکاتور و کشت در محیط RPMI-1640 به دست آمد. پس از تعیین رقت‌های مناسب آنتی‌ژن‌ها، کنژوگه و سرم، تعداد ۷۱ نمونه سرم مثبت و ۶۱ سرم منفی سنجش شد و نتایج با بررسی کشتارگاهی مقایسه گردیدند. نتایج رقت‌های مناسب آنتی‌ژن‌های SL2 و SL3 به ترتیب (۱:۴۶) و (۱:۳۰)، رقت کنژوگه و سرم‌های مثبت و منفی نیز به ترتیب (۱:۸۰۰۰) و (۱:۱۰) درحالی‌که رقت ESL2، ESL3 به ترتیب (۱:۹) و (۱:۶) و رقت کنژوگه و سرم‌های مثبت منفی (۱:۴۰۰۰) و (۱:۵) تعیین گردید. حساسیت، ویژگی آزمایش با SL2 و SL3 به ترتیب ۹۰/۱٪ و ۸۹/۱٪، و نیز ۵۴/۹٪ و ۹۶/۹٪، درحالی‌که با ESL2 و ESL3 به ترتیب ۷۴/۶٪، ۹۳/۸٪ و نیز ۷۴/۶٪، ۷۳/۴٪ به دست آمد. ارزش پیش‌گویی مثبت و منفی آزمایش الیقای با SL2 و SL3 به ترتیب ۹۰/۱٪، ۹۵/۱٪ و ۸۹/۱٪، ۶۶٪ در صورتی‌که با ESL2 و ESL3 به ترتیب ۹۳/۰٪، ۷۵/۷٪ و ۷۶/۹٪، ۷۲/۳٪ به دست آمد. با توجه به این‌که حساسیت SL2 نسبت به SL3 نسبتاً بالا و بیشتر است، می‌توان از آنتی‌ژن‌های آن در تشخیص سرولوژیک و مطالعات اپیدمیولوژی آلودگی گوسفندان به *استروس/ویس* استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: *استروس/ویس*، آنتی‌ژن، گوسفند، الیقای

* پست الکترونیک نویسنده‌ی مسؤول: Email: alirezaalborzi@yahoo.com

مقدمه

خون‌گیری با لوله‌آزمایش از حیوانات به عمل آمد. با برش شاخ کله‌های علامت‌گذاری شده و مشاهده لارو در هر کله، نمونه خون آن به‌عنوان آلوده یا مثبت در نظر گرفته می‌شد.

نمونه‌های خون جمع‌آوری‌شده به آزمایشگاه انگل‌شناسی دانشکده دامپزشکی اهواز انتقال داده و پس از سانتریفوژ، سرم خون‌ها در میکرو تیوب شماره‌گذاری شده ریخته و در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند. در مجموع ۷۱ نمونه سرم از گوسفندان آلوده به لارو استروس اویس جمع‌آوری گردید. سرم‌های منفی از بره‌های حدود ۳-۴ ماهه که در زمستان به دنیا آمده و در معرض آلودگی به این انگل قرار نگرفته (این‌دور) تهیه شد. در مجموع ۶۱ نمونه سرم گوسفند (بره) غیر آلوده که در بررسی سر آنها لارو انگل مشاهده نشده بود نیز جمع‌آوری و در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند.

روش تهیه آنتی‌ژن‌های پیکری لاروهای استروس

اویس

لاروهای استروس اویس از کشتارگاه جمع‌آوری و به آزمایشگاه انگل‌شناسی انتقال داده شدند. نوع لاروها با استفاده از استریو میکروسکوپ و بررسی‌های مرفولوژیکی تشخیص داده شد (۲۴). لاروهای مرحله دوم (L۲) و مرحله سوم (L۳) هرکدام به‌طور جداگانه در محلول سرم نمکی بافردار فسفات‌بی (PBS) نگهداری شدند. تهیه آنتی-ژن پیکری با اقتباس از روش Alcaide و همکاران، Bauer و همکاران به شرح زیر انجام شد (۳ و ۵). تعداد ۱۰ عدد لارو L۲ انتخاب و ۴ بار با PBS آنتی‌بیوتیک‌دار شست‌وشو داده شد. ابتدا لاروها با اسکالپل تکه تکه و مقدار ۵ میلی‌لیتر PBS به آنها اضافه شد، سپس با سونیکاتور (Bandelin- آلمان) همگن گردید، پس سانتریفوژ کردن محلول همگن در دمای ۴- درجه سانتی‌گراد، مایع رویی آن جمع‌آوری و با فیلتر ۰/۲ میکرون صاف شد. غلظت پروتئین مایع به‌دست‌آمده به روش برادفورد (Bradford) روش برادفورد سنجیده شد و در میکرو تیوب‌های مشخص و در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شد. برای تهیه آنتی‌ژن از لاروهای L۳ به ترتیب بالا عمل کرده با این تفاوت که ۱۰ لارو را به‌طور جداگانه و در هر مرحله یک لارو با ۵ میلی‌لیتر PBS

استروس اویس از مگس‌های پراکنندگی جهانی است و از نظر اقتصادی اهمیت زیادی دارد زیرا می‌تواند با کاهش رشد و تولید (شیر و پشم) سبب خسارات قابل‌توجهی به دام‌پروری کشور شود. مگس ماده حین لارو گذاری با ایجاد وحشت و اضطراب سبب اختلال در تغذیه گوسفندان و کاهش وزن و ضعف بره‌ها می‌شوند (۲۰ و ۲۳). لاروهای آن عامل میاز بینی یا رنیت انگلی با ترشحات موکوسی، تغییرات اپی‌تلیوم و پاسخ ایمنی میزبان است که گاهی با آلودگی ثانویه باکتریایی، درگیری مغزی و تلفات همراه است (۲۳). علاوه بر این استروس اویس به‌عنوان یکی از عوامل زئونوتیک (مشترک بین انسان و دام) است و لاروهای آن می‌تواند در گوش، حلق و بینی انسان موجب ضایعات، جراحات و گرفتاری شدید شود (۷، ۱۰، ۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۶ و ۱۸).

به دلیل مواجهه سیستم ایمنی میزبان با مواد دفعی ترشچی و پیکری انگل‌ها از جمله استروس اویس و اهمیت این مواد، مطالعات قابل‌توجهی در خصوص یافتن آنتی‌ژن‌های مربوطه و استفاده از آنها در روش‌های متخلف ایمونولوژیکی انجام گرفته است (۲، ۲۲).

مطالعاتی که تاکنون در ایران روی شیوع این انگل در گوسفند انجام‌شده عمدتاً به‌صورت بررسی‌های کشتارگاهی بوده است (۱ و ۱۴). بر اساس اطلاعات در دسترس، روش‌های ایمونوسرولوژیکی که بتواند میزان شیوع آلودگی به استروس اویس را در دام زنده به‌ویژه گوسفندان منطقه و ایران مشخص کند مورد ارزیابی و آزمایش قرار نگرفته است؛ بنابراین هدف از انجام مطالعه حاضر ارزیابی روش الایزا با استفاده از آنتی‌ژن‌های دفعی ترشچی (ES) (Excretory-Secretory) و پیکری (S) (Somatic) لاروهای اوستروس اویس جداشده از گوسفندان منطقه بود که با ردیابی آنتی‌بادی‌های ناشی از پاسخ ایمنی میزبان برای تشخیص آلودگی به این انگل در گوسفندان انجام گرفت.

مواد و روش کار

روش تهیه سرم مثبت و منفی

برای تهیه سرم‌های مثبت، با مراجعه به کشتارگاه، گوسفندان شاخ‌دار (عمدتاً نژاد عربی) انتخاب و با نصب گیره به گوش آنها، علامت‌گذاری شدند. هنگام ذبح،

سرم‌های مثبت و منفی و از رقت ثابت ۱:۴۰۰۰ کنژوگه استفاده شد. آلبومین سرم گاوی (Bovine serum albumin) و شیرخشک بدون چربی ۵ درصد (۲/۵ گرم پودر شیر خشک با ۵۰ میلی‌لیتر PBS) به عنوان بلوک‌کننده مورد آزمایش قرار گرفته که هر دو برای آزمایش مناسب بودند اما به خاطر دسترسی راحت‌تر، از شیرخشک به‌عنوان بلوک‌کننده انتخابی استفاده شد. در آزمایش الایزا رقت‌های مختلف سرم‌های شاهد مثبت و منفی، با رقت ۱:۵، ۱:۱۰، ۱:۲۰ و ۱:۴۰ با رقت ثابت کنژوگه مورد آزمایش قرار گرفت و بهترین رقت سرم، در مورد آنتی‌ژن پیکری L۲ و L3 و نیز آنتی‌ژن‌های دفعی-ترشحي آنها تعیین گردید.

در آخرین مرحله با اطلاع از رقت‌های مناسب آنتی‌ژن و سرم، رقت مناسب کنژوگه محاسبه گردید برای این کار کنژوگه پراکسیداز ضد IgG گوسفندی، با رقت‌های ۱:۲۰۰۰، ۱:۳۰۰۰، ۱:۴۰۰۰، ۱:۵۰۰۰، ۱:۶۰۰۰، ۱:۷۰۰۰، ۱:۸۰۰۰ و ۱:۹۰۰۰ مورد آزمایش قرار گرفت که بهترین رقت کنژوگه برای آزمایش الایزا در مورد آنتی‌ژن‌های پیکری و آنتی‌ژن‌های دفعی-ترشحي آنها مشخص شد.

روش آزمایش الایزای نمونه‌ها

آزمایش الایزای طراحی شده جهت جستجوی پادتن ضد استروس/ویس در گوسفند روی ۷۱ نمونه سرم آلوده (مثبت) و ۶۱ سرم غیر آلوده (منفی) از گوسفندان منطقه به‌صورت زیر انجام گرفت. ابتدا با رقت‌های مناسب آنتی‌ژن پیکری و دفعی ترشحي L2 و L3 در بافر پوشاننده (۵/۳ گرم کربنات سدیم + ۴/۲ گرم بی کربنات سدیم در ۱ لیتر آب مقطر با pH=۹/۶) و در پلیت‌های (Nunc- دانمارک) جداگانه و به مقدار ۱۰۰ میکرولیتر از آنتی‌ژن در هر چاهک، پوشاندگی (کوئینگ) انجام شد.

پلیت‌ها با پارافیلیم پوشانده شده و داخل یک کیسه نایلون به مدت ۱۸ ساعت در یخچال ۴ درجه سانتی‌گراد قرار داده شدند. پس از آن محتویات پلیت‌ها کاملاً تخلیه و ۳ مرتبه با PBS مورد شستشو قرار گرفت. برای بلوک کردن چاهک‌های پلیت، به هر چاهک ۱۵۰ میکرولیتر از محلول شیرخشک بدون چربی ۵ درصد اضافه شد. پس از یک ساعت انکوباسیون در دمای آزمایشگاه، محتویات پلیت‌ها تخلیه شده و ۳ مرتبه با PBS شست‌وشو شدند.

مخلوط گردید و مانند مراحل بالا، مایع در میکرو تیوپ ریخته و در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگاه‌داری شد.

روش تهیه آنتی‌ژن‌های دفعی-ترشحي لاروهای

استروس/ویس

برای تهیه آنتی‌ژن دفعی-ترشحي پس از ۴ بار شستشوی لاروهای L۲ و L۳ با PBS آنتی‌بیوتیک‌دار (پنی‌سیلین/ استرپتومایسین به میزان ۱۰۰ واحد/میکروگرم در میلی‌لیتر) به ازای ۵ لارو L۲ مقدار ۱۰ میلی‌لیتر از محیط کشت (RPMI-1640) داخل ظرف مخصوص ریخته و در انکوباتور CO2 دار به مدت ۲۴ ساعت نگاه‌داری گردید سپس لاروها از محیط کشت خارج و مایع آن با فیلتر ۰/۲ میکرون پالایش شد. غلظت پروتئین مایع به روش برادفورد سنجیده و داخل میکروتیوب‌های مشخص در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگاه‌داری شد. برای تهیه آنتی‌ژن دفعی-ترشحي از لارو ۳ L، به ازای هر ۵ لارو مقدار ۲۰ میلی‌لیتر از محیط کشت اضافه شد و بقیه مراحل مشابه لارو L۲ صورت گرفت.

روش به‌دست آوردن رقت‌های مناسب آنتی‌ژن،

سرم و کنژوگه در آزمایش الایزا

در این مرحله با استفاده از چندین سرم مثبت قطعی (آلوده به لارو/استروس/ویس) و چندین سرم منفی قطعی (غیر آلوده به لارو/استروس/ویس) و که با روش دات الایزا نیز منفی شده بودند، به شرح زیر رقت‌های مناسب تعیین گردید.

ابتدا آنتی‌ژن‌های تهیه‌شده از لاروهای استروس/ویس و بر اساس میزان پروتئین آنها با رقت‌های مختلف، مورد آزمایش الایزا قرار گرفته و بهترین رقت آنتی‌ژن برای آزمایش الایزا به دست آمد. آنتی‌ژن پیکری L۲ با رقت‌های ۱:۴۶، ۱:۹۲، ۱:۱۸۴، ۱:۳۶۸ و آنتی‌ژن پیکری L۳ با رقت‌های ۱:۳۰، ۱:۶۰، ۱:۱۲۰ و ۱:۲۴۰ مورد آزمایش قرار گرفته و بهترین رقت آنتی‌ژن پیکری برای L۲ و L۳ تعیین گردید. در این مرحله از رقت ثابت ۱:۳۰ سرم‌های مثبت و منفی و از رقت ثابت ۱:۴۰۰۰ کنژوگه استفاده شد. برای آنتی‌ژن دفعی-ترشحي لارو L۲ با رقت‌های ۱:۹، ۱:۱۸، ۱:۳۶ و ۱:۷۲ و آنتی‌ژن دفعی-ترشحي لارو L۳ با رقت‌های ۱:۶، ۱:۱۲، ۱:۲۴ و ۱:۴۸ مورد آزمایش قرار گرفت و بهترین رقت این آنتی‌ژن‌ها نیز برای آزمایش الایزا معین شد. در این مرحله از رقت ثابت ۱:۵

$$\text{حساسیت} = \frac{\text{مثبت حقیقی}}{\text{مثبت کاذب} + \text{مثبت حقیقی}}$$

$$\text{ویژگی} = \frac{\text{مثبت حقیقی}}{\text{مثبت کاذب} + \text{مثبت حقیقی}}$$

$$\text{ارزش پیشگویی مثبت} = \frac{\text{مثبت حقیقی}}{\text{مثبت کاذب} + \text{مثبت حقیقی}}$$

$$\text{ارزش پیشگویی منفی} = \frac{\text{منفی حقیقی}}{\text{منفی کاذب} + \text{منفی حقیقی}}$$

$$\text{دقت} = \frac{\text{مثبت حقیقی} + \text{مثبت کاذب} + \text{منفی حقیقی} + \text{مثبت حقیقی}}{\text{مثبت حقیقی}}$$

نتایج

نتایج غلظت پروتئین لاروهای استروس/ویس، رقت‌های مناسب آنتی‌ژن، سرم و کنژوگه در آزمایش الایزا

در آزمایش الایزا و با استفاده از چندین سرم مثبت و سرم منفی قطعی رقت‌های مناسب آنتی‌ژن، سرم و کنژوگه برای هر یک از آنتی‌ژن‌های پیکری و دفعی-ترش‌هی لاروهای L₂ و L₃ استروس/ویس به دست آمد که نتایج آن‌ها در جدول ۱ نشان داده شده است.

نتایج ارزیابی الایزای طراحی شده

با استفاده از رقت‌های مناسب تعیین شده، آزمایش الایزای طراحی شده جهت جستجوی پادتن ضد استروس/ویس در گوسفند روی ۷۱ نمونه سرم آلوده و ۶۱ سرم غیر آلوده از گوسفندان منطقه (نژاد عربی) صورت گرفت و با یافته‌های آن حساسیت، ویژگی، دقت و ارزش‌های پیشگویی مثبت و منفی این آزمایش محاسبه گردید که نتایج آن در جدول ۲ آورده شده است. همان‌گونه که در جدول ۲ نشان داده شده است حساسیت الایزای طراحی شده با آنتی‌ژن پیکری L₂ بیشتر از L₃ است.

سپس به هر چاهک ۱۰۰ میکرولیتر از سرم‌های (مثبت، منفی و مجهول) با رقت مناسب اضافه شده، پس از یک ساعت انکوباسیون در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد، محتویات پلیت‌ها تخلیه شده و ۳ مرتبه با PBS شست‌وشو شدند. در مرحله بعد کنژوگه پراکسیداز ضد IgG گوسفندی با رقت مناسب و به هر چاهک ۱۰۰ میکرولیتر اضافه گردیده، به مدت یک ساعت در دمای آزمایشگاه انکوبه شدند، سپس محتویات پلیت‌ها تخلیه و با محلول PBS، ۳ مرتبه شست‌وشو صورت گرفت. در مرحله بعد محلول کروموزن-سویسترا (تترا متیل بنزیدین + آب‌اکسیژنه) به میزان ۱۰۰ میکرولیتر به تمام چاهک‌ها اضافه و واکنش پس از ۱۵ دقیقه با اضافه کردن ۱۰۰ میکرولیتر اسیدسولفوریک ۲ نرمال متوقف شد. پلیت با استفاده از دستگاه قرائت کننده الایزا (Dynatech MR5000- هلند) در طول موج ۴۵۰ نانومتر مورد قرائت قرار گرفت.

روش تعیین نقطه برش (cut off) و شاخص‌های

آزمایش الایزا

برای به دست آوردن نقطه برش در هر پلیت میانگین و انحراف معیار دانسیته نوری تعداد ۲۰ نمونه منفی محاسبه و میانگین به اضافه ۲ برابر انحراف معیار ($\bar{X} \pm 2SD$) به عنوان نقطه برش در نظر گرفته شد. سرم‌های با دانسیته نوری بیش از نقطه برش مثبت و کمتر از آن به عنوان منفی در نظر گرفته شدند. با توجه به نتایج به دست آمده، شاخص‌های دقت، حساسیت، ویژگی و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آزمایش با استفاده از فرمول‌های زیر محاسبه گردید. (۲۲،۴).

جدول ۱- نتایج غلظت پروتئین لاروهای استروس/ویس، رقت‌های مناسب آنتی‌ژن، سرم و کنژوگه در آزمایش الایزا

مرحله لاروی	نوع آنتی‌ژن	غلظت آنتی‌ژن (میکروگرم در میلی لیتر)	رقت سرم	کنژوگه
L ₂	دفعی ترش‌هی (ES)	۸۶/۸	۱/۵	۱/۴۰۰
	پیکری (S)	۴۶۰	۱/۱۰	۱/۸۰۰
L ₃	دفعی ترش‌هی (ES)	۶۵/۵	۱/۵	۱/۴۰۰
	پیکری (S)	۳۰۰	۱/۱۰	۱/۸۰۰

جدول ۲- شاخص‌های آزمایش الایزا برای تشخیص آلودگی/استروس/ویس در گوسفند با آنتی‌ژن‌های مراحل لاروی انگل

دقت	ارزش پیشگویی		ویژگی	حساسیت	نوع آنتی‌ژن	مرحله لاروی
	منفی	مثبت				
۸۹/۶	۸۹/۱	۹۰/۱	۸۹/۱	۹۰/۱	پیکری (S)	
۸۳/۷	۷۶/۹	۹۳/۰	۹۳/۸	۷۴/۶	دفعی ترشحي (ES)	L۲
۷۴/۸	۶۶/۰	۹۵/۱	۹۶/۹	۵۴/۹	پیکری (S)	
۷۴/۱	۷۲/۳	۷۵/۷	۷۳/۴	۷۴/۶	دفعی ترشحي (ES)	L۳

گردید. به‌طور کلی حساسیت الایزا بالارو L۳ پایین‌تر از حساسیت الایزای با لارو L۲ بود. آزمایش الایزا با آنتی-ژن‌های پیکری لارو L۳ ویژگی بالاتری نسبت به الایزای با لارو L۲ داشت. Suarez و همکاران در سال ۲۰۰۵ در مطالعه پاسخ‌های ایمنی هومورال به استروس/ویس در گوسفند، رابطه معنی‌داری بین تعداد لاروهای مرحله ۱ و میزان Igm و بین لاروهای مرحله دوم (L۲) و جذب نوری IgG مشاهده کردند. در مطالعه Alborzi و همکاران در سال ۲۰۱۴ پاسخ ایمنی هومورال به پروتئین‌های پیکری و دفعی-ترشحي لاروهای مرحله دوم (L۲) و سوم (L۳) استروس/ویس در گوسفندان منطقه خوزستان و ایمنی‌زا بودن آنتی‌ژن‌های آنها به روش ایمونوبلاتینگ نشان داده است (۲). نتایج آزمایش الایزای مطالعه حاضر با آنتی‌ژن‌های پیکری لاروهای L۲ و L۳ استروس/ویس نشان داد که گوسفندان به لاروهای L۲ نسبت به لاروهای L۳ پاسخ‌های بهتری نشان می‌دهند. استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری لارو L۲ در الایزا با حساسیت و ویژگی حدود ۹۰٪ و ۸۹٪ همراه بود، در صورتی که الایزا با آنتی‌ژن‌های لارو L۳ استروس/ویس گرچه با ویژگی بالاتری (۹۸٪) همراه بود اما حساسیت کمی (حدود ۵۵٪) را نشان داد. Suarez و همکاران در سال ۲۰۰۵ در مطالعه پاسخ‌های ایمنی هومورال به استروس/ویس در گوسفند، رابطه معنی‌داری بین تعداد لاروهای مرحله دوم (L۲) و جذب نوری IgG مشاهده کردند (۲). Tabouret و همکاران در سال ۲۰۰۱ حساسیت و ویژگی آزمون الایزا در تشخیص آلودگی استروس/ویس در گوسفند را با استفاده از عصاره خام

بحث

برای تشخیص آلودگی‌های انگلی از معاینات بالینی (درمانگاهی)، کالبدگشایی و روش‌های آزمایشگاهی استفاده می‌شود. بسیاری از آلودگی‌های انگلی داخلی با معاینات بالینی قابل تشخیص نیستند. روش کالبدگشایی به دلیل مشکل و هزینه‌بر بودن، در سطح گله به‌خصوص گله‌های داشتی (گوسفند، بز و غیره) قابل اجرا نبوده و استفاده از روش‌هایی همچون آزمایش‌های سرولوژی به‌ویژه در مورد مطالعات گسترده و اپیدمیولوژیک آلودگی‌های انگلی ضروری است. روش الایزا یکی از مهم‌ترین روش‌های تشخیصی سری می‌است که برای تشخیص آلودگی به برخی از انگل‌ها به‌طور مثال در انسان (۱۳) و حیوان (۸) و به‌صورت کیت تجاری استفاده می‌شود. روش مذکور به دلیل دقیق، راحت، سریع و ارزان بودن، برای به دست آوردن کیت تشخیصی با حساسیت و ویژگی قابل قبول و به‌کارگیری در تشخیص آلودگی‌های انگلی با استفاده از آنتی‌ژن‌های آنها در میزبان‌های مختلف، همواره ارزیابی می‌شود. در بررسی حاضر آزمایش الایزا با استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری لاروهای L۲ و L۳ استروس/ویس و سرم‌های گوسفندان آلوده و غیر آلوده مشخص کرد که گوسفندان به لاروهای L۲ نسبت به لاروهای L۳ پاسخ‌های بهتری نشان می‌دهند. استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری لارو L۲ در طراحی الایزا با حساسیت و ویژگی حدود ۹۰٪ و ۸۹٪ همراه بود، در صورتی که حساسیت و ویژگی الایزا با آنتی‌ژن‌های لارو L۳ استروس/ویس به ترتیب حدود ۵۵٪ و ۹۸٪ برآورد

می‌توان تشخیص داد اما مشخص شده که لاروهای L۱ نسبت به لاروهای L۲ و L۳ به علت کوچک بودن و تغذیه کمتر، سیستم ایمنی میزبان را کمتر تحریک می‌کند در صورتی که با رشد و تکامل لاروهای L۲ و L۳ در گوسفند و بز میزان IgG اختصاصی افزایش می‌یابد (۴، ۶، ۱۹ و ۲۱). باینکه اثر آنتی‌بادی‌ها روی /اوستروس /ویس ناشناخته است اما به‌هرحال پاسخ‌های مثبت ایمونوگلوبولین سیستمیک (عمومی) در تعیین کینتیک آنتی‌بادی، تشخیص آنتی‌ژن و تشخیص سرمی انگل سودمند است. مقایسه نتایج مطالعه حاضر با سایر مطالعات بیانگر آن است که نوع لارو و آنتی‌ژن استفاده‌شده و چگونگی تعیین نقطه برش در تفاوت در حساسیت و ویژگی آزمون الایزا نقش دارد و بنابراین بهتر است آزمایشات الایزا بصورت منطقه‌ای و باتوجه نوع دام و تفاوت‌های ایمونولوژیک احتمالی آنها مورد ارزیابی قرار گیرد. بطور کلی نتایج مطالعه حاضر نشان داد که می‌توان از آزمایش الایزای غیرمستقیم با استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری لارو L۲ /اوستروس /ویس به‌عنوان روشی قابل قبول در تشخیص سرولوژیک و مطالعات اپیدمیولوژی آلودگی گوسفندان به /اوستروس /ویس و به‌منظور درمان و کنترل انگل استفاده کرد.

قدردانی و تشکر

نویسندگان از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز به خاطر تأمین هزینه اجرای این تحقیق تشکر و قدردانی می‌نمایند.

منابع

- ۱- توسلی، موسی؛ تاجیک، حسین؛ ملکی فرد، فرناز؛ سلیمانزاده، علی و مردانی، کریم؛ بررسی آلودگی فصلی گوسفندان به نوزاد /اوستروس /ویس در کشتارگاه شهرستان ارومیه، مجله دامپزشکی ایران؛ ۱۳۹۰؛ ۴(۷): ۷۸-۷۳.

2-Alborzi, A.R; Jolodar, A; Seyfi Abad Shapouri, M, and Bagherian pour, E; Isolation and identification of excretory-secretory and somatic

(پیکری) لارو L۲ و تعیین نقطه برش آزمون با میانگین جذب نوری سرم‌های منفی به‌علاوه ۳ انحراف استاندارد، حساسیت آزمون را ۷۵-۸۸ درصد و ویژگی آن را ۶۶-۱۵ درصد مشخص کردند (۲۲).

Angulo-Valadez و همکاران نیز در سال ۲۰۰۸ با مطالعه پاسخ آنتی‌بادی IgG گوسفندان آلوده به /اوستروس /ویس با استفاده از آنتی‌ژن‌های پیکری L۲ و تعیین نقطه برش میانگین جذب نوری سرم‌های منفی به‌علاوه ۲ انحراف استاندارد، حساسیت آنتی‌ژن پیکری L۲ را ۹۵٪ و ویژگی آن را حدود ۴۵٪ اعلام کرده‌اند (۴). مقایسه نتایج مطالعات مذکور با مطالعه حاضر که در آن حساسیت و ویژگی آزمون الایزا با تعیین نقطه برش میانگین جذب نوری سرم‌های منفی به‌علاوه ۲ انحراف استاندارد به ترتیب مقادیر ۹۰٪ و ۸۹٪ تعیین گردید، نشان داد که حساسیت آزمون الایزا با نتایج مطالعه آن‌ها هم‌خوانی زیادی دارد اما ویژگی به‌دست‌آمده از مطالعه حاضر به‌مراتب بالاتر از مطالعات مذکور است که این تفاوت ممکن است به رقت‌های مورد استفاده سرم، تهیه سرم‌های منفی (از بره)، نوع کنژوگه و تفاوت در واکنش‌های میزبانی (گوسفندان منطقه) مربوط باشد. در مطالعه Jacquet و همکاران در سال ۲۰۰۵، وجود مثبت کاذب (دارای تیتراهای بالای آنتی‌بادی اختصاصی IgG علیه /اوستروس /ویس) در نمونه‌های سرم منفی را به علت ایجاد واکنش‌های غیراختصاصی، وجود لاروها غیرقابل ردیابی در حفرات بینی در حیواناتی که در سینوس‌های آن‌ها لاروی مشاهده نشده، آلوده بودن قبلی حیوانات و خروج لاروها پیش از زمان نمونه‌گیری بیان کردند زیرا میزان بالای آنتی‌بادی IgG اختصاصی می‌تواند بعد از خارج شدن لاروهای بالغ موجود یا بعد از درمان ضد لاروی باقی بماند (۱۲). Goddard و همکاران در سال ۱۹۹۹، در ارزیابی الایزا برای تشخیص سرمی اوستروزیس در گوسفند، با استفاده از آنتی‌ژن پیکری لاروهای مرحله ۱، حساسیت و ویژگی آزمایش را با استفاده از نقطه برش آن بر اساس ۳۵ درصد باند شدن یک سرم کنترل مثبت رفرنس به ترتیب ۹۷/۴ و ۹۷/۶ مشخص کردند (۹). در مطالعه حاضر از لارو L۱ در ارزیابی روش الایزای غیرمستقیم به دلایلی از جمله مشکلات تهیه آن استفاده نشد. باین‌حال گرچه پس از آلودگی با لارو L۱ در گوسفند و بز وجود IgG را

- 10-Hakimi, R; and Yazdi, I; Oral mucosa myiasis caused by *Oestrus ovis*. Arch. Iran. Med; 2002; 5(3): 194-196.
- 11- Hall, M; and Wall, R; Myiasis of humans and domestic animals. Adv. Parasitol; 1995; (35): 257-334.
- 12-Jacquiet, P; Tran Thi Ngoc, T; Nouvel, X; Prevot, F; Grisez, C; Yacob, H.T; Bergeaud, J.P; Hoste, H; Dorchies, P. and Tabouret, G; Regulations of *Oestrus ovis* (Diptera: Oestridae) populations in previously exposed and naive sheep. Vet. Immunol. Immunop; 2005; 105: 95-103.
- 13- Jacquier, P; Gottstein, B; Stingelin, Y, and Eckert, J; Immunodiagnosis of Toxocarosis in Humans: Evaluation of a New Enzyme Linked Immunosorbent Assay Kit. J. Clin. Micro; 1991; 29(9): 1831-1835.
- 14-Jafari, S; Negahban, SH; Tamadon, A. and Behzadi, M; Prevalence and intensity of *Oestrus ovis* in sheep of Shiraz, Southern Iran. Trop. Anim. Health. Prod; 2009; 41:1259-1262.
- 15- Lucientes, J; Clavel, A; Ferrer-Dufol, M; Valles, H; Peribanez, M. A; Gracia-Salinas, M. J. and Castillo, J. A; Short report: one case of nasal human myiasis caused by third stage instar larvae of *Oestrus ovis*. Am. J. Trop. Med. Hyg; 1997; 56:608-609.
- 16-Masoodi, M; and Hosseini, k; External ophthalmomyiasis caused by sheep bot fly. Arch.Iran. Med; 2004; 7(2): 136-139.
- 17-Neres-abdo, E; Sette-Dias, A.C; Comunian, C.R; Dutra, C.E. and Aguir E, G; Oral myiasis: A case report. Med Oral Patol Oral Cir Bucal; 2006; 11:E130-131.
- antigens from the *Oestrus ovis* larvae by SDS-PAGE and immunoblotting. V. R.F; 2014; 5 (4):307 – 311.
- 3-Alcaide, M; Reina, D; Frontera, E. and Navarrete, I; Epidemiology of *Oestrus ovis* (Linneo, 1761) Infestation in goats in Spain. Vet. Parasitol; 2005; 130(3):277-284.
- 4-Angulo-Valadez C. E; Cepeda-Palacios, R; Ascencio, F; Jacquiet, p; Dorchies, p; Ramirez-Orduna, I. M, and Lopez, M. A; IgG antibody response against salivary gland antigens from *Oestrus ovis* larvae in experimentally and naturally infected goats. Vet. Parasitol; 2009; 161: 356-359.
- 5-Bauer, C; Steng, G; and Prevot, Dorchies, F. P; Seroprevalence of *Oestrus ovis* infection in sheep in southwestern Germany. Vet. Parasitol; 2002; 110: 137-143.
- 6- Dorchies, P, and Yilma, J.M; Current knowledge in immunology of *Oestrus ovis* infection. Acta. Parasitologica Turcica; 1996; 20:563-580.
- 7-Dost, T; and Dayanir, V; A case of naso-ophthalmic myiasis. Vet. Rec, 2008; 371-373.
- 8-Glor, S. B; Edelhofer, R; Grimm, F; Deplazes, P. and Basso, W; Evaluation of a commercial ELISA kit for detection of antibodies against *Toxoplasma gondii* in serum, plasma and meat juice from experimentally and naturally infected sheep. Parasites & Vector; 2013; 6: 85; doi: 10.1186/1756-3305-6-85. PubMed PMID: 23561035.
- 9-Goddard, P; Bates, P. and Webster, K, A; Evaluation of a direct ELISA for the serodiagnosis of *Oestrus ovis* infections in sheep. Vet. Rec; 1999; 144:497-501.

18-Pandey, A; Madan, M; Asthana, A.K; and Das, A;Kumar, S. and Jain, K; External ophthalmomyiasis caused by *Oestrus ovis*: a rare case report from India. Korean J Parasitol; 2009; 47(1): 57-59.

19-Romero, J.A; Arias, M.S; Suarez, J.L; Paz-Silva, A;Francisco, I; Alonso, F; Cortiñas, F. J; Dacal, V; Romasanta, A; Morrondo, P; Díez-Baños, P; Scala, A. and Sánchez-Andrade, R; Application of the analysis of serum antibodies (immunoglobulins M and G) to estimate the seroprevalence of ovine oestrosis and to evaluate the effect of chemotherapy. J Med Entomol; 2010; 47(3): 477-481.

20-Soulsby, E.J.L; Helminths, Arthropods and Protozoa of domesticated Animals; 7th.Ed. Bailliere Tindal London, 1982; pp: 430-431.

21- Suarez, J.L; Scala, A; Romero, J.A; Paz-Silva, A; Pedreira, J; Arias, M; Diaz, P; Morrondo, P; Diez-Banos, P. and Sanchez-Andrade, R; Analysis of the humoral immune response to *Oestrus ovis* in ovine. Vet Parasitol; 2005; 134(1-2):153-158.

22- Tabouret, G; Prevot, F; Bergeaud, J.P; Dorchies, P; Jacquiet, P; *Oestrus ovis* (Diptera: Oestridae): Sheep humoral immune response to purified excreted/secreted salivary gland 28 kDa antigen complex from second and third instar larvae. Vet. Parasitol; 2001; 101(1): 53-66.

23-Wall, R. and Shearer, D; Veterinary Ectoparasites, Biology, Pathology and Control. 2nd Ed. Blackwell Science, 2001; pp: 121-122.

24-Zumt, F; Myiasis in Man and Animals in the Old World. Butterworth London, 1965; pp: 267-270.

Evaluation of an in-house enzyme linked immunosorbent assay (ELISA) for detection of anti-*Oestrus ovis* antibodies in sheep

Alborzi, A. R^{1*}; Ghorbanpour, M²; Yoosef Vand, Z³

*1. Associate Professor, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz -Iran.

2. Professor, Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz -Iran.

3. Student, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz -Iran.

Summary

Oestrus ovis is a fly with cosmopolitan dispersion and one of zoonotic agents. The larvae are a common cause of myiasis in human and sheep. This study was conducted in first time in Iran to evaluate an ELISA for diagnosis of *Oestrus ovis* infection in sheep by using somatic (S) and excretory-secretory (ES) antigens from the second and third stage larvae of the parasite (L2, L3) collected of the study area. Somatic/excretory-secretory antigens were prepared by homogenization and culturing the larvae in RRMI-1640 respectively. After determination of appropriate dilutions of the antigens, serum, conjugate. evaluation of ELISA for diagnosis of anti-*Oestrus ovis* antibodies in infected sheep were examined with the antigens, 71 positive and 61 negative (from indoor lambs) serum samples. The results of this study revealed appropriate dilutions of the SL2 and SL3 1:46, 1:30, conjugate (1:8000) and sera (1:10) and also of ESL2 and ESL3, 1:9, 1:6, conjugate (1:4000) and sera (1:5) respectively. The sensitivity and specificity rates of the assay with the SL2 and SL3 were 90.1%, 89.1%; 54.9%, 96.9% and with ESL2 and ESL3, 74.6%, 93.8%; and 74.6%, 73.4% respectively. Positive / negative predictive values of the test with the SL2 and SL3 were 90.1%, 95.1% and 89.1%, 66.0% while with the ESL2 and ESL3 were 93.0%, 75.7% and 76.9%, 72.3% respectively. According to the results, L2 was better than L3, and somatic antigens compared with excretory-secretory antigens revealed better results, thus it can be used for serodiagnosis and epidemiological studies of oestrosis in sheep.

Keywords: *Oestrus ovis*, antigens, sheep, ELISA.

*Corresponding Author E-mail: alirezaalborzi@yahoo.com

نسخه پیش نویس